

Upominek gwiazdkowy
lub
dekoracje świąteczne

MASA SOLNA

SKŁADNIKI

2 kg mąki pszennej

1kg drobniutkiej soli kuchennej

20 łyżek kleju do tapet

3/4 litra wody o temperaturze pokojowej

Z powyższych składników, dokładnie mieszając wyrabiamy masę solną:

Najpierw należy wymieszać mąkę, sól i klej do tapet, do tego po trochu dodać wodę i cały czas mieszać, aby nie powstały grudki. Wygniatą się masę solną ok. 15-20 min, aż do nabrania jednolitej, gładkiej i elastycznej gęstości.

Po skończeniu wygniatania należy włożyć masę do folii i zabezpieczyć przed dostępem powietrza. Masa powinna być w jednym kawałku, aby nie wyschła. Należy umieścić ją w suchym i chłodnym miejscu przynajmniej na 2 godz.

Masę, którą nie wykorzystamy możemy przechowywać do ok. 2 tyg.

Po zrobieniu figurki z masy należy ją suszyć w piekarniku w temperaturze od 70 do 80 stopni ok. 10-12 godz. . W trakcie suszenia, aby figurka równomiernie wyschła, należy ją obracać co około 1 godzinę. Jeżeli nie mamy tyle czasu na pilnowanie piekarnika, można przerwać suszenie i dokończyć później, ale należy dopilnować liczbę 10-12 godzin.

W celu nabrania złocistej barwy można figurkę trochę "podpiec", rozpoczynając od temperatury 80 stopni (przez godzinę), a następnie zwiększając temperaturę do 180 stopni przez następne pół godziny.

Figurkę z masy solnej gdy wystygnie malujemy lakierem bezbarwnym. najlepiej bezwonnym akrylowym.

Wskazówki podczas pracy z masą solną:

- Zlepiamy poszczególne elementy np. listki i gałązki kwiatka zwilżając miejsca sklepane wodą.
- Podczas wyrabiania i formowania masy, np. gdy wałkujemy lub wycinamy różne kształty najlepiej jest miejsce na którym pracujemy, np. stół lub deskę wyłożyć folią aluminiową.
- Masę solną można barwić: naturalnie poprzez dodanie np. kakao, różnych przypraw, kawy, papryki itd., albo przez dodanie do masy farb olejnych, akrylowych, a nawet zwykłych plakatówek (uwaga, plakatówki mogą być nietrwałe). Co prawda po wyschnięciu masy kolory blakną i zmieniają odcień, ale można je ponownie pomalować farbami. Można także pomalować masę dopiero po wysuszeniu, a suszyć w naturalnym kolorze.

Jak zrobić ciekawy efekt:

- różnorodną fakturę na masie solnej możemy uzyskać poprzez odciskiwanie w niej różnych przedmiotów, np. guzików, np. tarki kuchennej, podeszwy buta z grubym wyżłobionym spodem, narzędzi kuchennych - np. widelca, foremek do ciast, koronki, naturalnych liści z grubymi nerwami, muszli itd. każdy pomysł jest dobry.
- Oczka, uszy, usta figurki możemy wykonać poprzez namalowanie farbami, odciskiwanie przy pomocy wykałaczki, używając koralików lub naturalnych przypraw jak kawa, groch, czy goździki

Przydatne narzędzia:

- różne łopatkki drewniane i metalowe do modelowania,
- radełko do wycinania ząbków na końcach sukienek,
- wyciskacz do czosnku np. do robienia włosów,
- foremki do ciasta, do odciskania różnych form,
- wykałaczki i waciki kosmetyczne na patyczku do robienia oczu, nosa, ust palców rąk itd

Teraz kilka innych przepisów na masę solną:

Przepis I

200g mąki

200g soli

125 cm³ wody

Mąkę wymieszaj z solą i dodawaj wodę (tyle aby masa była plastyczna ale nie zbyt rzadka), wyrabiaj 5-10 minut.

Przepis II

1 szklanka soli

1 szklanka zwykłej mąki

1 łyżka zwykłego oleju

1 czubata łyżka mąki ziemniaczanej

1 płaska łyżka kleju do tapet

1/2 - 1 szklanki wody - wlewać stopniowo, aż do uzyskania odpowiedniej konsystencji.

Przepis III

- filiżanka mąki

- filiżanka kleju winylowego

- łyżeczka stołowa rozpuszczonej wazeliny

- łyżeczka stołowa soku z cytryny

Wszystko miesza się na słabym ogniu w garnku teflonowym, aż się składniki połączą w masę. Jak ostygnie, wystarczy ugniatać.

Masa nie potrzebuje być wypiekana, nie tłucze się, nie wchłania wilgoci, figurki są gładkie.

Masa solna do wyrobu małych i dokładnych elementów

200g mąki

200g soli

100g mąki ziemniaczanej

150 cm³ wody

Masa solna schnąca na powietrzu

200g mąki

200g soli

2 łyżki kleju do tapet

125 cm³ wody

Wskazówki dotyczące przygotowania masy solnej

- ilość dodawanej wody jest zależna od gatunku mąki; jeżeli ilość dodawanej wody musi być większa dwukrotnie niż w przepisie oznacza to że nie nadaje się ona do wyrobu masy
- jeśli masa wymaga więcej wody oznacza to że podczas pieczenia modele mogą pękać
- klej do tapet przed dodaniem do masy lepiej jest wcześniej rozrobić oddzielnie
- podczas wykonywania modeli resztę masy należy przechowywać pod przykryciem aby zabezpieczyć ją przed wysychaniem
- nie zużytą część masy należy przechowywać w szczelnie zamkniętym pojemniku i w chłodnym miejscu; zachowuje świeżość przez kilka dni

Wskazówki dotyczące modelowania

- poszczególne elementy podczas łączenia ze sobą należy lekko zwilżyć w miejscu łączenia
- podsuszone elementy można połączyć używając rozcieńczonej masy solnej
- do wypełnienia grubych elementów najlepiej jest użyć zmiętej folii aluminiowej
- masę solną można podczas ugniatania zabarwić na dowolny kolor dodając pigmentu
- masę można również zabarwić używając naturalnych produktów takich jak: kakao, cynamon, kurkuma, papryka
- podczas wykonywania modeli można używać przeróżnych narzędzi do ozdabiania (nożyczki, patyczki, grzebień, nożyki, wyciskacz do czosnku – znakomity do wyrobu włosów)
- powierzchnie modelu można pokryć czymś w rodzaju „kruszonki” tak jak w pieczeniu

ciast, można też nadać fakturę odciskając na powierzchni np. koronkę lub po wysuszeniu posmarować klejem i posypać piaskiem, kaszą itp

- do usztywnienia wysokich modeli można robić podpórki (z tektury, drutu, deseczek)
- wysuszone modele można pomalować farbami (akrylowe, tempery itp.) i polakierować bezbarwnym lakierem
- nie należy wyrzucać resztek wysuszonego ciasta ponieważ mogą się one przydać do wykonania spoiwa używanego w celu naprawy uszkodzonego modelu; w tym celu okruszy należy utłuc np. w moździerzu na proszek i dodać wody tyle aby powstała rzadka masa; otrzymana masą można łatwo posklejać uszkodzenia

Suszenie modeli z masy solnej

- suszenie na powietrzu jest bezpieczne dla modeli ale niestety trwa bardzo długo
- w piecyku gazowym suszenie powinno się odbywać w bardzo niskiej temperaturze (początkowo 50-70 stopni C), najlepiej przy lekko uchylonych drzwiczkach (gaz charakteryzuje się wysokim stopniem wilgotności)
- można suszyć modele w piecach elektrycznych (zalecana temperatura około 75 stopni C)
- kuchenka mikrofalowa nie nadaje się do suszenia modeli
- lepiej kłaść modele na srebrną blachę, czarne bardziej się nagrzewają i w tym przypadku należy bardziej obniżyć temperaturę
- na koniec suszenia można model przyrumienić co daje ciekawy efekt, w tym celu należy podwyższyć temperaturę do około 200 stopni C i pilnować aby modele nie przypaliły się; części modelu, które powinny pozostać białe należy przed podwyższeniem temperatury przykryć folią aluminiową
- czym wolniej będzie się tworzyła skorupka na modelu tym mniejsze prawdopodobieństwo popękania"

Opracowała mgr Ewa Bujak